

Fingon politiikkamuistio: budjettiriihi 2025

Sisällys

Fingon politiikkamuistio: budjettiriihi 2025	1
Suosituksset.....	2
Kehitysyhteistyö on investointi vakauteen ja Suomen vaikutusvaltaan	3
Suomalaisten tuki kehitysyhteistyölle on vahva	3
Leikkausmäärät ja vaikutukset: taustalla vakavien leikkausten hallituskausi.....	4
Kehitysyhteistyön leikkausten vaikutukset ovat olleet katastrofaalisia	7
Yleisiä vaikutuksia Suomen näkökulmasta	7
Maakohtaisia kehitysyhteistyön rahoitusleikkausten vaikutuksia	10
USAID:in alasajon vaikutuksia.....	10
Mitä on kehitysyhteistyö?.....	12
Kehitysyhteistyön pitkän aikavälin saavutuksia.....	13
Poimintoja kehitysjärjestöjen työn tuloksista	15
Lisätiedot:.....	18
TAULUKKOLIITE.....	19

Suosituksset

- **Leikkaukset kehitysyhteistyöstä ovat yksiselitteisesti väärin:** suomalaiset arvostavat [tutkimusten mukaan](#) kehitysyhteistyötä, humanitaarista apua ja niiden mahdollistamaa eriarvoisuuden ja köyhyyden poistamista maailmalta. Hallituksen tulee kunnioittaa tätä – jatkuvat leikkaukset eivät vastaa kansan arvoja.
- Kehitysyhteistyö on keino rakentaa vakaampaa ja turvallisempaa maailmaa, kantaa globaalia vastuuta ja osoittaa solidaarisuutta sekä edistää ihmisarvoja maailmassa suomalaisten arvojen mukaisesti. Lisäksi se on tapa vahvistaa Suomen taloudellista etua ja kansainvälistä asemaa. Lue lisää [perusteluistamme](#).
  - Kansalaisjärjestöjen työ on tutkitusti tehokasta. Järjestöjen työn vaikuttavuudesta on [lukuisia](#) käytännöllisiä onnistumisen esimerkkejä. Hallitus on [ohjelmassaan](#) linjannut kansalaisjärjestöjen vahvasta roolista kehitysyhteistyössä. [Kehysriihessä](#) hallitus linjasi, ettei siinä päätettyjä leikkauksia kohdenneta kansalaisjärjestöille.
  - Suomi on jo leikannut merkittävästi monenkeskisestä yhteistyöstä. Leikkaamalla edelleen monenkeskisiltä järjestöiltä, kuten YK-järjestöiltä, vahvistetaan suurvaltojen sananvaltaa maailmassa ja heikennetään monenkeskistä, sääntöperusteista järjestelmää. Suomi on pienenä maana pitänyt arvoperusteisesti ja etuperusteisesti ulkopoliittikan lähtökohtana sääntöperusteisuutta ja monenkeskisyttä. Tämä on myös nykyisen [ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon](#) linjaus. Leikkaamalla puramme ulkopoliittikkaamme perustaa.
  - Leikkaukset humanitaariseen apuun olisivat kohtuuttomia. Suomi on jo leikannut tästä rahoituksesta runsaasti. Tarpeet maailmalla ovat päivittäisiä: humanitaarisen avun tarve on ennätyskallista korkealla. Kuvaavaa on, että maailmassa [yksi viidestä lapsesta](#) asuu tai on paossa konfliktialueelta.
- **Leikkaukset neljännen kerran tällä vaalikaudella lähestyisivät virkahenkilöiden ja kehitysyhteistyön toimeenpanijoiden työn sabotointia:** Suomi on leikannut jo kolmesti tällä hallituskaudella. Budjetissa ole jäljellä juuri mitään sitomattomia rahoja (kv-sitoumusten ja sopimusten ulkopuolisia). Aina kun tulee uusi leikkauspäätös, virkahenkilöiden ja kehityspoliittikan toimeenpanijoiden tulee palata suunnittelupöydälle miettimään, miten kehitysyhteistyötä toimeenpannaan sen sijaan, että voisivat toimeenpanna politiikkaa.
- **Leikkausten myötä hallituksen on vaikeaa toteuttaa selontekoja ja hallitusohjelmaansa:** arviomme mukaan hallituksen kauppa- ja kehityspoliittisen selonteon ja ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon toteutus on nykyresursseillakin kyseenalaista – lisäleikkaukset merkitsevät, että linjauksia ei todennäköisesti pystytä toteuttaa nyky muodossaan.
- **Jos hallitus epäonnistuu leikkausten välttämässä, kohdennusten tulee olla mahdollisimman korkea tasapuolisuus toimijoita kohtaan**
- **Suomen olisi syytä tehdä omista leikkauksistaan – tehdyistä ja suunnitelluista – vaikutusten arviointi, ottaen huomioon myös muiden maiden tekemät leikkaukset kehitysyhteistyömäärärahoihin.**

Kehitysyhteistyö on investointi vakauteen ja Suomen vaikutusvaltaan

Kts. lähteet myöhemmissä luvuissa tässä muistiossa.

Kansainväliset esimerkit osoittavat selvästi, että kehitysyhteistyörahoituksen leikkaukset johtavat vakaviin seurauksiin: ihmishenkien menetyksiin, sukupuolten tasa-arvon heikkenemiseen ja ihmisarvon murentumiseen. Näiden vaikutusten konkreettisia seurauksia ovat muun muassa ruoka-avun, terveyspalvelujen ja koulutuksen katoaminen kaikkein haavoittuvimmilta alueilta.

Myös Suomen tekemillä rahoitusleikkauksilla on suora vaikutus niihin ihmisiin ja yhteisöihin, joiden tukemiseen Suomi on sitoutunut. Leikkaukset heikentävät kansainvälistä luottamusta ja vaikeuttavat pitkäjänteistä kehitysyhteistyötä.

Kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun vähentäminen lisää epävakautta erityisesti Euroopan lähialueilla. Monenkeskisen kansainvälisen järjestelmän horjuminen, konfliktien lisääntyminen ja ilmastokriisin kiihtyminen muodostavat yhteisesti kasvavan riskin koko maailman vakaudelle – ja näiden vaikutukset heijastuvat myös Suomeen. Kehitysyhteistyö on osa kokonaisvaltaista turvallisuuspolitiikkaa.

Lisääntyvät konfliktit, ilmastonmuutoksen seuraukset ja globaalit talouskriisit lisäävät köyhyyttä ja epävakautta – erityisesti alueilla, joilla Euroopalla ja Suomella on suorat turvallisuus- ja taloudelliset intressit. Tässä tilanteessa kehitysyhteistyö ei ole kuluerä, vaan strateginen investointi. Sen avulla Suomi säilyttää läsnäolonsa ja vaikutusvaltansa globaalissa etelässä, alueilla, joissa väestönkasvu ja taloudelliset mahdollisuudet keskittyvät.

Kehitysyhteistyö tukee myös Suomen omia kehityspoliittisia painopisteitä: tasa-arvon edistämistä, koulutuksen vahvistamista ja ilmastotyötä. Leikkaukset uhkaavat näitä saavutuksia ja vievät pohjaa pois vuosikymmenten pitkäjänteiseltä työltä.

On tärkeää ymmärtää, että yksityinen sektori ei voi korvata julkisen kehitysrahoituksen roolia kehitysmaiden kestävänsä tulevaisuuden rakentamisessa. Julkinen rahoitus on edellytys toimivalle kumppanuudelle, joka puolestaan luo pohjaa myös suomalaiselle viennille ja elinkeinoelämälle.

Jos nykyinen suunta jatkuu, riskinä on globaali takaisku, jonka seuraukset ulottuvat myös Suomeen. Kehitysyhteistyön alasajo ei tuo säästöjä – se siirtää ja kasvattaa kustannuksia tulevaisuuteen.

Suomen hallituksen onkin arvioitava kehitysrahoituksen pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta suhteessa ulko- ja turvallisuuspoliittisiin tavoitteisiin, viennin kasvun edellytyksiin ja kykyyn hallita globaaleja kriisejä.

Suomalaisten tuki kehitysyhteistyölle on vahva

Ulkoministeriön [mielipidemittauksen](#) (26.5.2025) mukaan:

- 81 % suomalaisista pitää köyhyyden poistamista ja eriarvoisuuden vähentämistä maailmassa tärkeänä.
- 77 % pitää humanitaarista apua tärkeänä.
- Yli puolet suomalaisista lisäisi kehitysyhteistyörahoitusta, ja 64 % vastustaa leikkauksia.

Näin laaja kansalaismielipide osoittaa, että suomalaiset tukevat aktiivista ja vastuullista kansainvälistä roolia – erityisesti silloin, kun maailma sitä eniten tarvitsee.

Leikkausmäärät ja vaikutukset: taustalla vakavien leikkausten hallituskausi

Suomen kehitysyhteistyörahoituksen tilanne, jos valtiovarainministerin budjettiriiheen 2025 tekemä ehdotus toteutuu:

HUOM.

1) laskelmissa on käytetty pohjana VM:n ehdotuksen 8.8.2025 kohdennuksia. On ilmeistä, ettei uusia leikkauksia olisi välttämätöntä tehdä tai kohdentaa juuri VM:n ehdottamalla tavalla.

2) Kts. tarkemmat luvut ja vertailut taulukkoliitteestä tämän muistion lopusta.

- Vaalikauden aikana 2023–2026 leikkaukset ”**varsinainen kehitysyhteistyö**” -momentille olisivat **-305,6 milj. € tai -43 %**. Varsinainen kehitysyhteistyö merkitsee Suomen ohjelmoitavissa olevaa kehitysyhteistyömäärärahaa, esimerkiksi monenkeskistä (usein YK-järjestöjen kautta tehtävää) kehitysyhteistyötä, maa- ja aluekohtaista kehitysyhteistyötä ja kansalaisjärjestöjen tukea.

Uusien mahdollisten leikkausten vaikutuksia:

→ Valtaosa Suomen sitomattomasta rahoituksesta olisi lopetettu – jäljelle jäisi lähinnä rahoja, jotka Suomi on sitoutunut jo maksamaan esim. kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksina.
→ Suomi vähentäisi merkittävästi kykyään kantaa kansainvälistä vastuutaan, edistää kestäväää kehitystä maailmanlaajuisesti ja tukea sääntöperusteista ja monenkeskistä maailmanjärjestystä YK-järjestöjen kautta sekä edistää kansallisia etujaan.

Tässä muistiossa myöhemmin esitetyt lukuisat esimerkit kehitysyhteistyön myönteisistä saavutuksista vaarantuisivat. Lisäksi hallitus vaarantaisi kykynsä toteuttaa ulko- ja turvallisuuspoliittista selontekoa, jonka lähtökohtana on sääntöperusteisen ja monenkeskisen kv-järjestyksen edistäminen sekä kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selontekoa, jonka lähtökohtana on kaupan ja kehityksen vahvempi toteutus yhdessä. Suomi heikentäisi kansainvälistä asemaansa ja vaikutusvaltaansa, ottaen huomioon, että vaikuttaminen tapahtuu monenkeskisesti useimmiten YK-järjestöissä ja että valtaosa maailman maista on matalan tulotason maita. Suomen kansainvälisten taloussuhteiden potentiaali heikkenisi, ottaen huomioon, että iso osa maailman nopean talouskasvun maista on matalan tulotason maita.

- **Ukraina + varsinainen kehitysyhteistyö -momenttien leikkaukset ovat 248,7 milj. € tai -35 %.**
- VM:n esityksen mukaan hallituskauden aikaiset **leikkaukset monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön kasvaisivat 112 miljoonaan euroon eli 50 %:iin** verrattuna vuoden 2023 tasoon. Tällä hallituskaudella leikkauksia on kohdennettu jo monenkeskiseen yhteistyöhön, eli esimerkiksi YK-järjestöjen rahoitukseen. Suomi on vähentänyt mm. YK:n väestörahasto UNFPAn ja tasa-arvojärjestön UN-Womenin rahoitusta. Myös muut maat ovat leikanneet rahoitustaan YK-järjestöille. UNFPA ja UN-Women edistävät muun muassa seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja oikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen asemaa. Nämä ovat olleet Suomen pitkäaikaisten kehityspoliittisten painopisteiden mukaisia teemoja, ja myös tämän hallituksen aikana naisten ja tyttöjen oikeudet on kuvattu yhtenä Suomen kolmesta keskeisestä vahvuudesta, ilmastotoimien ja koulutuksen lisäksi. Leikkaukset monenkeskiseen yhteistyöhön on merkinnyt siis sekä Suomen pitkäaikaisen painopisteen heikentämistä että kansainvälisen sääntöperusteisen järjestelmän heikentämistä. Valtiovarainministeriön budjettiehdotuksessa (8.8.2025) esitettyjä uusia leikkauksia monenkeskiseen yhteistyöhön olisi todennäköisesti mahdotonta tehdä leikkaamatta lisää ko. järjestöiltä, koska muiden rahoituskohteiden osuus on hyvin pieni.

Uusien mahdollisten leikkausten vaikutuksia:

- Suomi heikentäisi omien pitkäaikaisten kehitysyhteistyön painopisteidensä mukaista työtä
- Suomi heikentäisi vaikutusvaltaansa YK-järjestelmässä
- Suomi vahvistaisi kansainvälistä ilmiötä, jonka myötä tasa-arvoasioista, seksuaali- ja lisääntymisterveydestä sekä naisten ja tyttöjen oikeuksista leikataan.

- Vaalikauden aikaiset leikkaukset **maa- ja aluekohtaiseen kehitysyhteistyöhön kasvaisivat 110 milj. euroon, eli 57 %:iin**. Maaohjelmista, eli kahdenvälisestä kehitysyhteistyöstä, on tällä vaalikaudella leikattu jo vuoden 2025 budjetin myötä 80,4 milj. € eli 42 % vaalikauden alusta. Maaohjelmista on lopetettu Kenian, Mosambikin, Afganistanin, Myanmarin maaohjelmat ja keskeytetty Somalian maaohjelma. Jäljellä on enää kolme maaohjelmaa (Tansania, Etiopia ja Nepal) ja Palestiinalaisalueilla sekä Ukrainassa tehtävä työ. Kahdenvälinen kehitysyhteistyö on valtioiden välistä virallista yhteistyötä, jota suomalaiset viranomaiset toteuttavat. Jos maaohjelmat lakkaavat, Suomen osallisuus ja osaaminen kapenee.

Uusien mahdollisten leikkausten vaikutuksia:

- Uusia maaohjelmia olisi paine lakkauttaa tai heikentää kaikkia merkittävästi. Tällöin koko maaohjelmajärjestelyn uskottavuus ja vaikuttavuus olisi kyseenalainen.
  - Maaohjelmien kyky vahvistaa kaikkea ko. maassa tehtävää kehitysyhteistyötä vaarantuisi – ts. maissa saataisiin vähemmän esimerkiksi köyhyyttä poistettua tai koulutusta vahvistettua.
  - Suomen maaohjelmat eivät pystyisi tarjoamaan tukea pitkäaikaisille kahdenvälisille suhteille maaohjelmamaiden kanssa. Suomi eristäytyisi tähtäkin osin.
- **Tuki Ukrainalle kasvasi edelleen, 9,6 milj. € tai n. 20 % vuonna 2026 vuoteen 2025 nähden.** Ukrainan suhteellinen osuus kehitysyhteistyöstä ja humanitaarisesta avusta on kasvanut omaan luokkaansa tällä vaalikaudella, samalla kun kansainvälinen kokonaistuki Ukrainalle on kasvanut erittäin suureksi.
    - Tuki Ukrainalle on tällä vaalikaudella omalla momentillaan, poissa "varsinainen kehitysyhteistyö" -momentilta. Aiemmin Ukraina laskettiin osaksi varsinaista kehitysyhteistyötä, mutta osuus on ollut todella pieni.
    - Nykyisin (v. 2025) Ukrainalle kohdennettava kehitysyhteistyörahoitus on selkeästi mittavinta eri maa- ja aluekohtaisista kohdennuksista. Vuonna 2025 Ukrainan omalle momentille on varattu 47,3 milj. €, kun kaikki muu maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö on 112 milj. €, eli Ukrainalle on varattu vain hieman alle puolet kaikista muista maista.
    - Myös laskiessa humanitaarista apua ja kehitysyhteistyötä yhteen, Ukraina on omassa luokassaan: esimerkiksi vuonna 2024 Etiopiaan kohdennettiin yhteensä 13,5 milj. € ja Sudaniin 11,5 milj. €. Molemmissa maissa on kansainvälisen Concern-järjestön keräämien tietojen mukaan [mittava humanitaarinen kriisi](#): Sudanissa noin 30 miljoonaa ihmistä on humanitaarisen avun tarpeessa, Etiopiassa noin 10 miljoonaa.
    - Kansainvälinen tuki Ukrainalle on kaikkiaan ollut rahallisesti suurta. Kiel Institute for World Economyn [Ukraina-seurannan mukaan](#) vuosivälillä 2022–25 Eurooppa ja Yhdysvallat ovat tukeneet maata yhteensä 282 miljardilla eurolla. Lisäksi EU ja eurooppalaiset maat ovat sitoutuneet 90 miljardin euron lisätukeen, Yhdysvallat 4,3 miljardiin. Mittakaavaa antaa, että Ukrainan bruttokansantuote [IMF:n mukaan](#) vuonna 2025 on ollut 175 miljardia euroa.
    - Koska korruptio on Ukrainassa [merkittävä ongelma](#), monet kehitysyhteistyötoimijat seuraavat huolestuneina sitä, voidaanko bruttokansantuotteeseen nähden massiivinen kokonaistuki maalle suunnata perusteltuihin kohteisiin hyvän hallinnon mukaisesti. Kuvaavaa on, että Ukraina [sijoittuu](#) hyvää hallintoa seuraavan Transparency International -järjestön mukaan 180 maailman maan listalla sijalle 105, kun sijalla 1 on vähiten korruptoitunut maa.

Kehitysyhteistyön rahoituksen tilanne Suomessa kehysriihen 2025 jälkeen ilman budjettiriihen 2025 päätöksiä:

- Leikkaukset varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ovat olleet mittavia: vuonna 2025 ne ovat noin viidennes suhteessa vaalikauden alkuun.
- Kehitysyhteistyön rahoituksesta on leikattu suhteessa vaalikauden alun tekniseen kehukseen yli 1,3 mrd. € kumulatiivisesti.
- **Varsinaista kehitysyhteistyötä** on leikattu ko. vuosivälillä **217,8 milj. € eli 31 %**.
- **Ukraina + varsinainen kehitysyhteistyö -momenttien leikkaukset ovat 160,5 milj. €, 23 %**.
- Kehitysyhteistyörahoituksen bruttokansantulo-osuuksien muutoksien on ennakoitu olevan tällä hallituskaudella: 0,52 % (v. 2023) 0,32 % (v. 2026). Suomi on kansainvälisesti sitoutunut 0,7 % kehy/bktl-osuuteen.
- **Lisäleikkausehdotukset tulisivat siis näiden päätösten lisäksi, jolloin Suomen kehitysrahoituksen taso olisi historiallisen alhainen.**

Kv-rahoitustilanne: leikkaukset ovat tyypillisiä ja syviä

Country	Cut in €	% cut
Germany	-€2.13 billion in 2025	This would represent 16% of the ODA budget in 2025 (to be verified)
Belgium	-€106 million per year over 3 years (2025 to 2027)	25% of the ODA budget (2025)
Finland	-€1.2 billion from 2024 to 2027	This would represent a 25% decrease
France	-€2.1 billion in 2025	37% of the ODA budget (2025)
Netherlands	-€300 million in 2025, -€500 million in 2026, and -€2.4 billion in 2027	This would represent 8% of the ODA budget in 2025 (to be verified)
United Kingdom	Decrease from 0.50% to 0.30% of GNI by 2027, equivalent to nearly €7.3 billion	40% decrease
Sweden	-€291 million per year over 3 years (2026 to 2028)	This would represent 6% of the ODA budget (to be verified)
Switzerland	-€261 million in 2025	
USA	-\$50 billion over 2025	Over 80% of the ODA budget

Lähde: *Coordination SUD, ranskalainen kehitysjärjestöjen kattojärjestö*

8

Taulukko: Poimintoja eri maiden viimeaikaisista kehitysrahoitusleikkauksista. Taulukko laadittu 25.4.2025.

Kehitysyhteistyön leikkausten vaikutukset ovat olleet katastrofaalisia

Yleisiä vaikutuksia Suomen näkökulmasta

1. Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka heikentyy

Kehityspolitiikka on olennainen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, kuten [Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmasta](#), [Ulko- ja turvallisuuspoliittisesta selonteosta](#) sekä [Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteosta](#) ilmenee. Leikkausten myötä Suomi toimii ulko- ja turvallisuuspoliittista linjaansa vastaan. Ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko lähtee jo tiivistelmässään siitä että ”Suomi toimii kansainvälisen oikeuden ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän vahvistamiseksi”. **Jatkuvat leikkaukset uhkaavat hallitusohjelman ja selontekojen toimeenpanoa tehden strategisen suunnittelun ja toimeenpanon mahdottomiksi.** Viranomaisten työaika menee joka leikkauskierroksen jälkeen budjetointiin ja uusien suunnitelmien tekemiseen, kun taas muutaman kuukauden päästä tulee tietoon uudet leikkaukset. Myöskään riittäviä resursseja politiikan toimeenpanoon ole enää olemassa, jos valtiovarainministerin elokuussa 2025 esittämät leikkaukset toteutuvat.

- Kehityspolitiikka on myös tärkeä osa Suomen taloussuhteita: suurin osa maailman valtioista on kehittyviä maita; noin [85 % maailman ihmisistä asuu niissä](#); ja niiden talouskasvu on [keskimäärin nopeampaa kuin vauraiden maiden](#). Yksinomaan Afrikan mantereella on 31 maata, joissa bkt:n kasvu on ollut [uusimman käytössä olevan tiedon](#) mukaan yli 4 %. Tällaisiin lukemiin ei juuri päästä Euroopassa tai muissa teollisuusmaissa. Kuvaavaa on myös, että Afrikan väkiluku [tulee kaksinkertaistumaan](#) vuoteen 2070 mennessä.
- Kehityspolitiikka voi edistää kestäväää kauppaa Suomen ja maailman vahvistuvien talouksien kanssa.
- Hyvät suhteet kehittyviin maihin merkitsevät myös mahdollisuutta Suomen vaikutusvallalle kansainvälisessä politiikassa, koska suurin osa maailman valtioista, ja siten esimerkiksi YK:n jäsenmaista, on kehittyviä maita.
- Kehityspolitiikka on myös turvallisuuspolitiikkaa, sillä konfliktit syntyvät usein ongelmista, joita voi korjata kehitysyhteistyöllä.

2. Kehityksen ja kaupan yhdistäminen vaikeutuu

Suomen kehityspoliittinen linja korostaa kehityksen ja kaupan tiivistä yhteyttä, joka edellyttää:

- Naisten ja tyttöjen oikeuksien ja taloudellisen osallistumisen vahvistamista
- Inhimillisen pääoman kasvua koulutuksen kautta
- Ilmatoriskien hallintaa
- Vakaata ja ennakoitavaa toimintaympäristöä
- Maiden oman julkisen talouden ja tulopohjan vahvistamista
- Infraa taloudelliselle yhteistyölle

Näitä edellytyksiä edistetään kehitysyhteistyöllä. Kansainväliset kehitysyhteistyön leikkaukset – mukaan lukien Suomen tekemät leikkaukset – heikentävät näiden tavoitteiden toteutumista. Tämä puolestaan vaikeuttaa Suomen mahdollisuuksia tukea vakaita kauppakumppanuuksia ja vahingoittaa Suomen mainetta ennakoitavana ja luotettavana teknologian ja osaamisen kumppanina.

3. Naisten ja tyttöjen oikeudet ovat kriisissä, mutta Suomen tuki heikkenee

Suomen rahoitusleikkaukset vaikuttavat Suomen kykyyn reagoida kriiseihin, ja vaikutukset kohdistuvat juuri niihin naisten ja tyttöjen oikeuksiin, jotka ovat Suomen kehityspolitiikan painopiste. Suomella on tässä tilanteessa mahdollisuus toimia oikeuksien puolustajana.

UN Womenin [vuoden 2024 kyselyssä](#) 90 % naisjärjestöistä 44 kriisialueella kertoi kansainvälisten leikkausten heikentäneen järjestöjen toimintamahdollisuuksia. Lähes puolet arveli joutuvansa

lopettamaan toimintansa kuuden kuukauden sisällä, mikä uhkaa tuhota vuosikymmenten työn saavutuksia sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi.

Esimerkiksi Ukrainassa:

- 72 % naisjärjestöistä raportoi leikkauksen aiheuttavan vakavia häiriöitä työhön
- Yli 60 % on joutunut keskeyttämään sukupuolittuneen väkivallan vastaiset palvelut
- 1/3 järjestöistä voi joutua lopettamaan kokonaan

Massiiviset eri maiden ja toimijoiden rahoitusleikkaukset uhkaavat miljoonien naisten ja tyttöjen seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia ympäri maailmaa. Vuoden 2025 alussa Yhdysvallat vetäytyi suurilta osin seksuaali- ja lisääntymisterveyden kehitysyhteistyöstä, lakkauttaen yli 80 % USAID:n hankkeista ja kaikki perhesuunnitteluohjelmat sekä kaiken rahoituksen UNFPA:lta. [Guttmacher-instituutin mukaan](#) tämä on jättänyt 47,6 miljoonaa naista ja paria ilman ehkäisypalveluita, johtuen vuosittain arviolta 17,1 miljoonaa suunnittelemattomaan raskauteen ja 34 000 vältettävissä olevaan äitiyskuolemaan. Rahoituksen väheneminen, joka on koskenut myös IPPF:ää, Ipasta ja MSI Reproductive Choices -järjestöä, on heikentänyt erityisesti abortin jälkeisiä palveluja ja lisännyt vaarallisten aborttien määrää. Rahoitusvaje on aiheuttanut globaalin kriisin, joka uhkaa kymmenien miljoonien terveyttä ja oikeuksia.

Kehitysyhteistyörahoituksen leikkaukset – erityisesti kun ne kohdistuvat seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien (SRHR) edistämiseen, naisten ja tyttöjen asemaan sekä kansalaisyhteiskuntaan – eivät ole irrallisia päätöksiä, vaan heijastelevat laajempaa tasa-arvon heikkenemistä maailmassa. Tämä kehitys näkyy jo monissa länsimaissa, [mukaan lukien Yhdysvalloissa](#), jossa on [kyseenalaistettu jopa ehkäisyvalmisteiden saatavuus](#).

4. Lapsia jää koulutuksen ulkopuolelle

Esimerkkinä: USAID:n leikkaukset ovat jo vieneet [23 miljoonalta lapselta koulutusmahdollisuuden](#). Iso-Britannian koulutusleikkaukset [vaikuttavat erityisesti kriisialueilla](#), kuten Afganistanissa, ja kohdistuvat korostetusti tyttöihin. Suomi, joka on ollut tyttöjen koulutuksen puolestapuhuja, voisi vaikuttaa tämän kehityksen suunnan muuttamiseen.

5. Ilmastokriisin ratkaisu karkaa käsistä

Eri maiden ilmastorahoituksen leikkaukset heikentävät Pariisin sopimuksen perustaa ja kansainvälistä yhteistyötä. Kehittyvät maat tarvitsevat tuhansia miljardeja ilmastotoimiin, mutta saavat yhä vähemmän tukea, vaikka ilmastokriisin vaikutukset kiihtyvät odotettua nopeammin.

6. Terveyskriisi: Äitikuolleisuus uhkana vastaa pandemiaa

[WHO:n raportti](#) osoittaa, että raskaana olevien naisten kuolleisuus kasvoi 40 000:lla vuonna 2021 pandemian vuoksi. WHO:n mukaan eri maiden ja toimijoiden kehitysyhteistyön leikkaukset voivat aiheuttaa [pandemiaa vastaavan shokin](#) erityisesti konflikti- ja kriisialueilla, joissa terveydenhuolto on jo nyt heikoilla.

WHO:n mukaan rahoituksen äkillinen katoaminen estää maiden kykyä sopeutua ja turvata elintärkeitä palveluita. Seurauksena voi olla taantuma aiemmista edistysaskelista.

Suomi edisti pitkään naisten oikeuksia terveyspalveluihin Afganistanissa, mutta kansainvälisen kehitysyhteistyön lakkauttaminen siellä on [johtanut 409 terveysaseman sulkemiseen](#).

7. Suomen omat edut vaarassa

Kehitysyhteistyö vaikuttaa laaja-alaisesti kansainvälisiin suhteisiin aina globaalista kaupan sääntelystä teknologiantuontiin, kauppasuhteistasuhteisiin ja äänestyskäyttöön kansainvälisissä foorumeissa. Kehitysyhteistyörahoituksen leikkaukset heikentävät sekä Suomen että globaalin pohjoisen pehmeää vaikutusvaltaa. Kun vaikutusmahdollisuudet globaaleihin päätöksiin ja maailmalla tapahtuviin asioihin vähenevät, avautuu lisää tilaa [Kiinan ja Venäjän kaltaisille toimijoille](#).

[Tutkimus osoittaa](#), että maan imagon huononeminen yhdellä pykälällä kansainvälisessä maineindeksissä voi vähentää vientiä jopa 2 %.

YK:n kehitysohjelma UNDP:n pääjohtaja Achim Steiner muistuttaa [Financial Timesissa](#): "Pandemia osoitti selvästi, kuinka kriiseistä selviäminen edellyttää kykyä toimia yhdessä, vaikka intressit eivät aina olisi yhteneväiset. Yhteinen etu tarjoaa riittävän perustan taloudellisten, turvallisuuspoliittisten ja kehityksellisten riskien hallintaan. Nyt ollaan vetäytymässä juuri tästä kollektiivisesta toimintakyvystä – yhteistyöhön investoimisesta."

8. Yksityinen sektori ei pysty paikkaamaan kehitysrahoituksen vajetta ilman julkista tukea

Yksityisen sektorin osallistuminen ilmastotoimiin ja kestävä kehityksen edistämiseen globaalisti edellyttää julkisen sektorin toimia riskien jakamiseksi, esimerkiksi ilmastonmuutokseen tai rokotekehitykseen liittyen.

Tuore [Oil Change International](#) -järjestön raportti osoittaa, että ns. blended finance -mallin tulokset ovat jääneet selvästi odotuksista. Julkisen rahoituksen on oletettu houkuttelevan 4–7 dollaria yksityistä rahoitusta jokaista sijoitettua dollaria kohden, mutta suhde on jäänyt vain **1,12:1:een**.

Vuosina 2015–2024 vain **24 % ilmastosiirtymän blended finance -rahoituksesta** oli yksityistä rahaa. Vuosina 2023–2024 vihreään siirtymään käytettiin vain **38 %** siitä 5,7 biljoonasta dollarista, joka olisi tarvittu. Vauraat maat ja Kiina kattoivat 85 % tuosta summasta.

Vaikka hallitukset täyttäisivät nykyiset ilmastolupauksensa, alhaisen ja keskitulotason maat (pl. Kiina) saavuttaisivat vain **kaksi kolmasosaa** siitä rahoitustasosta, joka tarvitaan **1,5 asteen ilmastotavoitteen saavuttamiseen**.

9. Ihmishenkien menetys ja vaikutukset ihmisarvoon

Kansainväliset kehitysrahoituksen leikkaukset ovat johtamassa massiivisiin humanitaarisiin seurauksiin, joista osa on jo nähtävissä, osa vielä toteutumassa:

- **Yhdysvaltain leikkaukset voivat johtaa yli 14 miljoonan ennenaikaiseen kuolemaan vuoteen 2030 mennessä.** Heistä arviolta 4,5 miljoonaa on alle 5-vuotiasta lasta.
- **Britannia ja Ranska ovat tehneet mittavia leikkauksia kehitysyhteistyöhön.** Asiantuntijat mallinsivat, että mikäli leikkaukset kohdistuvat AIDS:ia, tuberkuloosia ja malariaa torjuvaan globaaliin rahastoon, leikkausten seurauksena tartunnat lisääntyvät ja tautien epidemiat kiihtyvät. Asiantuntijoiden arvion mukaan 1,4 miljoona ihmisiä tulisi kuolemaan estettävissä oleviin tauteihin.
- **Perhesuunnittelun ja äitiyspalveluiden menetykset** johtavat lisääntyviin turvattomiin abortteihin ja odottavien naisten kuolemiin, mikä vaikuttaa peruuttamattomasti myös lasten elämään.

Kaikkiaan: Äkillinen leikkaaminen sieltä täältä vahingoittaa kehitysyhteistyön sektoria laajemmin kuin mitä euromääräinen leikkaus tosiasiallisesti on.

Leikkaukset voivat tehdä jonkin jäljelle jäävän työn ”turhaksi”. Esimerkiksi yksi organisaatio voi keskittyä etsivään työhön, mutta jos ei ole jäljellä palveluita mihin ohjata, etsivä työ on turhaa. Kysymyksessä on laajempi ongelma, joka koskee myös Suomen tekemiä leikkauksia. Pienemmillään leikkauksilla saadaan tuhoa aikaan.

Maakohtaisia kehitysyhteistyön rahoitusleikkausten vaikutuksia

- **Iso-Britannia:**

Suunniteltujen 40 % kehitysyhteistyön rahoitusleikkausten [vaikutuksia](#):

- 38 miljoonaa lasta jää ilman rokotuksia
- yli 600 000 henkeä menetetään Global Fund -tuen vähenemisen vuoksi
- lähes 300 000 lasta jää ilman kouluruokaa ja ruoka-apua
- [FCDO:n arvio vuonna 2023](#) totesi, että vaikutukset olisivat "**vakavia erityisesti naisille, tytöille ja vammaisille henkilöille**", ja heikentäisivät Ison-Britannian mainetta luotettavana kumppanina.
- Ison-Britannian ulkoministeriön (FCDO) [johtavat virkamiehet ovat myöntäneet](#), että kehitysyhteistyön leikkaukset ovat vahingoittaneet suhteita kumppanihallituksiin ja muihin rahoittajiin sekä heikentäneet FCDO:n mainetta luotettavana lahjoittajana.

- **Saksa:**

Arvioiden mukaan [yli 1,5 miljoonaa ihmistä menetti ruoka-avun](#), 300 000 puhtaan juomaveden saatavuuden ja 180 000 lasta opetuksen kriisitilanteissa.

- **Ranska:**

[742 miljoonan euron vähennys](#) Global Fundin rahoituksesta aidsin, tuberkuloosin ja malarian vastaisessa työssä tarkoittaa, että 800 000 henkeä jää pelastamatta, 18 miljoonaa hiv:n, tuberkuloosin tai malarian uutta tartuntaa jää ehkäisemättä, ja 1,1 miljoonaa ihmistä ei saa hiv-lääkitystä. Vaikutukset koskettavat miljoonia ihmishenkiä.

- **Ruotsi:**

YK:n pääsihteerin tiedottaja **Stephane Dujarric** [totesi](#), että Ruotsi on ollut suunnannäyttävä kestävässä kehityksessä, mutta nyt sen päätös leikata kehitysyhteistyön rahoitusta **rikkoo kansainvälistä 0,7 %:n BKT-tavoitetta**, mikä kohdistuu heikoimmassa asemassa oleviin.

"Olemme aina arvostaneet Ruotsin johtajuutta globaalien kehitystarpeiden edistämisessä – Ruotsi on ollut jatkuvasti askeleen edellä", totesi YK:n pääsihteerin António Guterresin tiedottaja Stéphane Dujarric. "Pääsihteerin on vedonnut kaikkiin maihin, että ne harkitsisivat uudelleen leikkauksia, jotka vaikuttavat maailman haavoittuvimpiin ihmisiin aikana, jolloin nämä kamppailevat toipuakseen päällekkäisistä kriiseistä. Kaikkien maiden on täytettävä 0,7 % kehitysyhteistyön rahoitustavoite."

- **Yhdysvallat:**

USAID:n rahoituksen jyrkät leikkaukset voivat johtaa [14 miljoonaan lisäkuolemaan](#) vuoteen 2030 mennessä.

USAID:in alasajon vaikutuksia

Kansainvälisen rahoituksen kapeneminen johtaa tilanteeseen, jossa:

Miljoonien ihmisten perusoikeuksien toteutuminen on vaarassa

- Rahoituksen loppuessa myös monet palvelut loppuvat. Osa seurauksista näkyy suoraan kuolleisuuden lisääntymisenä. Esimerkiksi lapsia ja vauvoja kuolee aliravitsemukseen, varsinkin kriisi- ja konfliktialueilla. Osa seurauksista näkyy viiveellä, kuten esimerkiksi ehkäisymenetelmien, hiv/aids-lääkityksen, ennakkovaroitusjärjestelmien tai globaalien terveysdatan vaje. Kokonaisvaltaiset vaikutukset näkyvät vasta kuukausien tai vuosien päästä.

- Sadat paikallis- ja ruohonjuuritasolla toimivat avustustyöntekijät ovat menettäneet työnsä järjestöjen irtisanoessa henkilöstönsä. Tämä vaikuttaa monitahoisesti kyseisten matalan tulostason maiden työllisyys- ja talouskehitykseen. Joidenkin maiden on ennustettu menettävän 3–9 prosenttia bruttokansantulostaan.

Kansalaisyhteiskunnan tila kapenee

- Kansalaisjärjestötoiminta kaikilla tasoilla, mukaan lukien ruohonjuuritasolla vähenee. Erityisesti ihmisoikeuksia, seksuaalivähemmistöjen ja naisten oikeuksia sekä ympäristökysymyksiä edistävien järjestöjen ja aktivisten työ hankaloituu.
- Oletettavasti kaikki Yhdysvaltojen tuki demokratiahankkeille lakkautetaan tai on lakkautettu. Median työskentelyä on hankaloitettu eri tavoin.
- Yhdysvallat on pyrkinyt rajoittamaan erinäisten toimijoiden, myös suomalaisten tutkijoiden, tasa-arvoon, yhdenvertaiseen yhteiskuntaan ja ilmastonmuutokseen liittyviä aloitteita ja sanaston käyttöä.

Kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun kansainvälinen järjestelmä ei säily nykymuodossaan

- Yhdysvallat on ollut keskeinen humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön rahoittaja.
- USAID:n alasajolla on valtavat vaikutukset kansainväliseen järjestelmään, jonka luomisessa Yhdysvallat oli keskeisessä asemassa 1940-luvulla.
- USAID:n sopimukset ovat merkinneet pitkäjänteisyyttä Yhdysvaltojen ja sen kumppanimaiden kehitysyhteistyössä. USAID on ollut merkittävä humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön rakenteiden ylläpitäjä, joiden sortuminen suoraan vaikuttaa myös sellaisten toimijoiden työhön, jotka eivät suoraan saa USAID:n rahoitusta.
- Ekosysteemin ja riippuvuuksien tunnistaminen: kehityssektori on hyvässä ja pahassa ekosysteemi, jossa eri toimijoilla on eri, vaikkakin toisiaan tukevat tehtävät. Kun yhtäkkisesti leikataan palasia pois sieltä täältä – samaan aikaan kun muutkin näin tekevät – eivät jäljelle jäävät toimijat voi paikata aukkoja. Ts. esim. UNFPAn kumppanit ovat raportoineet, että heiltä on pyydetty USAIDin alasajon jälkeen palveluiden lisäämistä, mihin ei ole olemassa olevaa infraa eikä resursseja. Heitä on myös pyydetty tarjoamaan muuta tukea, palveluita tai apua kuin mihin kumppanijärjestön työ keskittyy.

Maailman sääntöperusteinen, monenkeskinen järjestelmä on vaarassa

- YK-järjestöt ovat ylläpitäneet ja edistäneet monenkeskisyyttä ja sääntöperusteisuutta. USAID on rahoittanut YK-järjestöjä laajasti ja mm. WHO, UNFPA ja UNDP ovat saaneet suuren osan perusrahoitustaan juuri USAID:n kautta Suunnittelematon rahoitusleikkaus vaarantaa järjestöjen toimintakyvyn.
- Siirto on osa laajempaa siirtymää transaktionalisuuteen
  - Monenkeskisyyttä ja sääntöperusteisuutta pidetään yleisesti maailmanyhteisön yhteisten tavoitteiden, kuten kestävän kehityksen, edellytyksenä. Sitä pidetään myös pienten maiden, ml. Suomen, etuna. Transaktionalismi taas suosii lyhyellä aikavälillä isoja maita, jotka ovat kahdenvälisessä neuvotteluasetelmassa yleisesti ottaen toista osapuolta vaikutusvaltaisempi.
- YK-järjestöjen resurssivajeen takia yhteistyöprojekteille ei löydy tarvittavaa henkilöresursseja ja asiantuntemusta, jotta prosessit voisi toteuttaa osallistavasti ja korkealaatuisesti.

Euroopan maiden ja Yhdysvaltojen luotettavuuden ja ”pehmeän voiman” rapistumista

- Kasvaneen erityisesti aseellista turvallisuutta ja ulkorajojen suojelua korostavan retoriikan kylkiäisenä kehitysrahoitusleikkaukset näyttäytyvät globaalin vastuunkannon pakoiluna. Tämä

on ristiriidassa erityisesti ODA-kelpoisten maiden korvauksia korostavan agendan kanssa. Moniin näihin toimiin liittyy myös ihmisoikeus- ja kansainvälisten sopimusten heikennyksiä.

- Moni avunsaajamaa on ilmaissut vastustavansa uhkailupolitiikkaa. Mahdollisuuksien mukaan, maat pohtivat vaihtoehtoja paikata rahoitusleikkauksista jääviä aukkoja.
- Useat maat, järjestöt ja muut toimijat pohtivat mahdollisuuksia vastata kehitysrahoitusleikkauksiin eri tavoin. Pohdittavat vaihtoehdot pitävät sisällä lyhyen aikavälin toimia, kuten rahoituksen uudelleenallokoimista tai uusien rahoituslähteiden kuten säätiöiden kartoittamista, ja pitkän aikavälin toimia, kuten rahoitusarkkitehtuurin uudistamista.
- Paikkaajia on etsitty muiden ja uusien rahoittajamaiden parista. Näyttää epätodennäköiseltä, että Kiina omaksuu laajempaa kehitysrahoittajan roolia. Kiina ja Venäjä todennäköisesti pyrkivät kuitenkin hyödyntämään tilannetta laajentaakseen omaa pehmeää voimaansa. Kiinan perinteinen tapa on ollut infrastruktuurihankkeiden tukeminen, joskin tämänkin lähinnä linkittyvät resurssien kuljettamiseen eli taloudelliseen ei sosiaaliseen kehitykseen.

Mitä on kehitysyhteistyö?

Kehitysyhteistyö on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä yhteistyötä, jolla tuetaan kehittyvien maiden ja heikossa asemassa olevien ihmisten ja yhteisöjen omia pyrkimyksiä:

- vähentää köyhyyttä
- vahvistaa demokratiaa, ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa
- edistää koulutusta, terveydenhuoltoa ja toimeentuloa
- torjua ilmastonmuutosta ja lisätä kriisinkestävyyttä

Kehitysyhteistyö on tärkeä työkalu kestävän kehityksen edistämiseksi. Se merkitsee kestävän kehityksen tukemista erityisesti vaikeimmassa asemassa olevien ihmisten osalta.

Kestävyysongelmaa kuvaavat kestävän kehityksen tavoitteet (Agenda 2030). Agenda 2030:sta vain [noin 17%](#) on edennyt tavoitteiden mukaisesti, kun tavoitteiden määräaikaan on vain muutama vuosi.

Kehitysyhteistyö ei kuitenkaan ole yhtä kuin kestävä kehitys. Sen kertoo muun muassa rahoituksen mittakaava: kun kehitysyhteistyömäärärahat maailmassa ovat n. [180 miljardia euroa](#), kestävän kehityksen rahoituksesta puuttuu eri arvioiden mukaan [yli 4 000 miljardia euroa](#). Kehitysyhteistyö voi toimia muiden toimien vauhdittajana ja mahdollistajana.

Suomen kehitysyhteistyö on tuloksellista. Sitä seurataan evaluaatioilla, eli hankkeiden ja ohjelmien arvioinneilla. Kun ulkoministeriö koosti marraskuussa 2022 näistä ja muista lähteistä tietoja [kehitysyhteistyön tulosraporttiin](#), johtopäätökseksi muodostui, että Suomen kehitysyhteistyö on tuloksellista, kunhan sitä edistetään pitkäjänteisesti.

Suomen kehityspolitiikka perustuu arvoihin: ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokraattiset instituutiot ja ympäristön kestävyys. Samalla se on myös osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa sekä EU:n yhteistä kehityspolitiikkaa.

Miksi kehitysyhteistyötä tehdään?

1. **Inhimillinen vastuu: Maailman** humanitaaristen kriisien tilanne on historiallisesti katsoen poikkeuksellisen vakava, ja maailmassa on yhä äärimmäistä köyhyyttä ja valtavasti eriarvoisuutta elämän perustarpeiden, ihmisoikeuksien ja kestävän kehityksen toteutumisessa. Kehitysyhteistyö auttaa vähentämään äärimmäistä köyhyyttä ja parantamaan peruspalveluja kehittyvissä maissa.

2. **Kestävä kehitys koskee meitä kaikkia:** Sen toteutumista tulee kaikkien edistää kaikkialla, jotta oikeudenmukainen elämä voidaan saavuttaa, niin ihmisille kuin maapallon kantokyvyinkin kannalta. Tästä näkökulmasta kaikki ihmiset elävät kehittyvissä maissa.
3. **Kansainvälinen vakaus:** Kehitysyhteistyö edistää rauhaa ja torjuu konflikteja vahvistamalla instituutioita, oikeusvaltioperiaatetta ja yhteiskuntien kestävyttä. Tämä on tärkeää myös Suomen turvallisuusympäristön kannalta. Kehitysyhteistyö on sijoitus vakaampaan maailmaan.
4. **Ilmastonmuutoksen torjunta:** Ilmastokriisi iskee pahiten vähiten kehittyneisiin maihin. Kehitysyhteistyö tukee siirtymää puhtaaseen energiaan ja ilmastokestävään maatalouteen.
5. **Siirtolaisuuden ja muuttoliikkeiden hallinta:** Kun ihmisten perusoikeudet ja elinmahdollisuudet toteutuvat omassa maassa, syyt muuttaa vähenevät.
6. **Globaali vastuu ja yhteistyö:** Kehitysyhteistyö vahvistaa Suomen asemaa kansainvälisessä yhteisössä luotettavana kumppanina.
7. **Solidaarisuus ja sääntöperusteisuus:** Olemme sitoutuneet meitä velvoittaviin universaaleihin ihmisoikeuksiin, jotka ovat kehitysyhteistyön arvopohja. Suomalaiset arvostavat tutkimuksen mukaan kansainvälistä solidaarisuutta. UM:n [mielipidemittauksen \(26.5.2025\)](#) mukaan 81 prosenttia suomalaisista kokee, että köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen maailmasta on tärkeää. Humanitaarista apua pitää tärkeänä 77 % suomalaisista. **Saman tutkimuksen mukaan yli puolet suomalaisista lisäisi kehitysyhteistyörahoitusta ja 64 % vastustaa leikkauksia.** Suomen tulee toimia arvojensa mukaisesti – ei niitä vastaan.

Kehitysyhteistyön toteutuskanavat:

- **Kahdenvälinen yhteistyö** (valtioiden välillä, maaohjelmat)
- **Monenkeskinen yhteistyö** (YK, Maailmanpankki, EU)
- **Kansalaisjärjestöt** (esim. Abilis, Plan, Kirkon Ulkomaanapu, KIOS)
- **Yritysyhteistyö** (esim. BEAM ja Finnfund – yksityissektorin kehitysrahoitus)

Perustietoa kehitysyhteistyöstä:

- [Perustietoa kehitysyhteistyöstä - Fingo](#)
- [Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö - Ulkoministeriö](#)
- [Viisi muistutusta kehysriihen alla – Fingo](#)

Kehitysyhteistyön pitkän aikavälin saavutuksia

1. Äärimmäinen köyhyys on laskenut alle kolmasosaan 1990-luvun tasosta

Kun vielä vuonna 1990 äärimmäisessä köyhyydessä eli 1,9 miljardia ihmistä (38 % maailman väestöstä), [vuonna 2018 heitä oli noin 634 miljoonaa](#) (8,4 %) maailman väestöstä. Pandemian myötä äärimmäisessä köyhyydessä elävien ihmisten määrä globaalisti on [kääntynyt ensi kertaa kasvuun](#).

2. Lapsikuolleisuus on vähentynyt alle puoleen vuodesta 1990

Alle viisivuotiaiden kuolemat ovat laskeneet 90 kuolemasta 37 kuolemaan jokaista 1000 syntyvää lasta kohden vuosien 1990 ja 2020 välillä. **Äitiyskuolleisuus** väheni 38 prosenttia vuosien 2000 ja 2017 välillä. Etelä-Aasiassa äitiyskuolleisuus väheni samana aikana 60 prosenttia ja Saharan eteläpuolisessa Afrikassa lähes 40 prosenttia.

Rokotesolidaarisuus kehittyville maille on ollut merkittävässä roolissa lapsikuolleisuuden puolittamisessa.

Suomen tukema kansainvälinen rokoteallianssi Gavi on tukenut [yli 760 miljoonan lapsen](#) rokottamista (2000–2020) ja ehkäissyt [yli 18,8 miljoonaa](#) ennen aikaista kuolemaa maailmanlaajuisesti (2000–2023). Kurkkumätä-, jäykkäkouristus- ja hinkuyskärokotteen (DTP3) kattavuus Gavin tukemissa maissa on noussut 59 prosentista 81 prosenttiin vuosien 2000 ja 2019 välillä. Yksin vuonna 2023 Gavin rokotusohjelma tavoitti [69 miljoonaa lasta](#).

3. Koulun ulkopuolella olevien lasten ja nuorten osuus puolittui vuosina 2000–2020

Jo [91 prosenttia](#) maailman ala-asteikäisistä lapsista on saatu koulutuksen piiriin. Lapsista ja nuorista 72 prosenttia päättää perusopetuksen ja noin puolet saa myös toisen asteen koulutuksen. Koulun ulkopuolella olevien lasten ja nuorten osuus on puolittunut vuosina 2000–2020. Tytöt käyvät nykyisin koulua yhtä paljon kuin pojat. Aikaisempaa useampi tyttö käy peruskoulun loppuun Suomen kumppanimaissa. Esimerkiksi Nepalissa luku on noussut vuoden 50 %:sta (vuosi 2010) 73,5 %:n (vuosi 2020). Kehitys on ollut myönteistä myös muun muassa Etiopiassa, Myanmarissa ja Mosambikissa.

4. Hiv-tartuntojen määrä on laskenut merkittävästi

Uusia hiv-tartuntoja oli [lähes 50 prosenttia vähemmän](#) vuonna 2019 kuin vuonna 2000.

5. Sähköverkkojen kattavuus on parantunut

Ilman sähköä elävien ihmisten määrä on [puolittunut 2000-luvulta](#) (1,34 miljardia vuonna 2000 vrt. 696,9 miljoonaa vuonna 2022). Kotitalouksien saattamisella sähköverkon piiriin on myönteisiä vaikutuksia mm. tyttöjen kouluttautumiseen. Esim. Brasiliassa maaseudulla sähköverkon piirissä asuvat tytöt suorittavat peruskoulun loppuun [1,5 kertaa todennäköisemmin](#) kuin ilman sähköä elävät.

6. Suomen tekemän kehitysyhteistyön tuloksia vuosilta 2019–2021

- [Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)
  - **Pelkästään vuosina 2019–2020 Suomen tukema UNFPA on ehkäissyt 57,8 miljoonaa suunnittelematonta raskautta ja 160 000 äitiyskuolemaa.** UNFPA on pelastanut 351 000 tyttöä silpomiselta ja saattanut 22 miljoonaa nuorta seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluiden piiriin.
  - UN Womenin tuloksia 2018–2021: 22 uutta maata hyväksyi tai vahvisti naisiin kohdistuvaa väkivallan vastaista lainsäädäntöä. 44 maassa vahvistettiin naisten taloudellista voimaantumista koskevaa lainsäädäntöä ja linjauksia. Maissa asuu 1,6 miljardia naista ja tyttöä. 56 maata kehitti ja toimeenpani kansallisia tasa-arvosuunnitelmia.
- [Demokratia ja rauha](#)
  - Suomen tuella 5 705 000 ihmistä sai oikeusapua, ja näistä 57 prosenttia oli naisia.
  - 3 600 kehittyvien maiden kansalaisjärjestöä edisti Suomelle tärkeitä teemoja.
  - **Suomen tuella vuosina 2019–2021 on raivattu 6,78 km² vapaaksi miinoista.** Tämä vastaa 970:tä UEFA-standardit täyttävää jalkapallokenttää.
  - Suomi on tukenut vuosina 2019–2021 inklusiivisia rauhanprosesseja 20:ssä väkivaltaisesta konfliktista kärsivässä maassa, joista monet on toteutettu järjestöjen työnä esimerkiksi edistämällä dialogia paikallisissa yhteisöissä tai fasilitoimalla maan tai alueen rauhanneuvotteluja.
  - Ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon mukaan: ”Suomi kannattaa kunnianhimoista lähestymistapaa Naton Naiset, rauha ja turvallisuus -kokonaisuutta ja Naton inhimillistä turvallisuutta koskevassa työssä.”
- [Ilmasto ja luonnonvarat](#)
  - Suomen tukema Kansainvälinen maatalouden kehittämisrahasto IFAD on vahvistanut 128 miljoonan ihmisen ruokaturvaa parantamalla pienviljelijöiden kestävästä maataloutta ja markkinoille pääsyä.

- Energia- ja ympäristökumppanuusohjelma EEP:n avulla vältettiin 155 170 tCO₂ kasvihuonekaasupäästöjä ja saatettiin 217 660 ihmistä puhtaan energiahuollon pariin pelkästään vuonna 2021.
- Suomi on tuonut monenkeskisen rahoituksen avulla 94 miljoonaa ihmistä puhtaiden energiapalvelujen piiriin vuosina 2020–2021. Suomi ja muut samanmieliset maat ovat vaikuttaneet siihen, että fossiilienergiiaan suuntautuvien investointien osuus kehityspankkien rahoituksessa vähenee.
- [Humanitaarinen apu](#)
  - YK-järjestöjen kautta hätäapua sai yli 100 miljoonaa ihmistä 56 maassa vuonna 2021.

7. Maakohtaisen kehitysyhteistyön tuloksia

[Nepal](#)

Kansainvälisellä kehitysyhteistyöllä on ollut keskeinen rooli Nepalín merkittävässä yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa kehityksessä 1980-luvulta alkaen. Pitkäjänteisen kehitysyhteistyön avulla Nepaliin on luotu koulutusjärjestelmä, vahvistettu instituutioita ja kehitetty infrastruktuuria. Lukutaito on noussut 21 %:sta 71 %:n, naisten osuus parlamentissa 6 %:sta (2000) 33.1 %:n (2024) ja siinä missä sanitaatiön piirissä oli 2 % nepalilaisista vuonna 1981, nykyisin vastaava luku on 100 %.

[Etiopia](#)

Suomen ja Etiopian yhteistyön turvin vuosina 1994–2022 noin 5,4 miljoonaa etiopialaista pääsi puhtaan veden piiriin. Vesihuolto vietiin 1 500 koululle ja 1 300 terveysasemalle. Tästä pääsi hyötymään yli 1,2 miljoonaa oppilasta, opettajaa ja terveydenhuollon työntekijää. Heistä yli 800 000 on lisäksi päässyt paremman sanitaatiön piiriin. Tärkeitä asioita, sillä vesi on toimeentulon ehto ja terveyskysymys; toisaalta, sen puute voi olla syy konflikteille.

Poimintoja kehitysjärjestöjen työn tuloksista

Kts. tarkemmin ja enemmän poimintoja [Fingon sivuilta](#).

• Abilis

Vuonna 2024 Abiloksen Ukrainan maatoimisto järjesti sodassa sokeutuneille veteraaneille toimintaa ja koulutusta sokeiden lasten kanssa. Koulua käyvien sokeiden lasten tapaaminen tukee näinveteraanien kuntoutusta ja paluuta itsenäiseen elämään. Veteraanit ovat oppineet pistekirjoitusta ja tietotekniikan käyttöä. Osa hankkeessa tuetuista veteraaneista on jo palannut työelämään.

Vammaisten henkilöiden omaan tekemiseen ja vertaistukeen perustuva työllistämisen ja koulutuksen malli – jossa lapset toimivat roolimalleina aikuisille sotaveteraaneille – on ainutlaatuinen Ukrainassa. Työ osoittaa osallisuuden toimivan molempiin suuntiin, palauttaen osallistujien toivon ja aktiivisen elämän näön menetyksen jälkeen. Työn laajentaminen on osa Abiloksen maaohjelmaa. Ohjelman tavoitteena on varmistaa vammaisten henkilöiden asema Ukrainan jälleenrakennuksessa. Jotta tuloksista saadaan pysyviä, ovat avainasemassa koulutus ja työllisyys.

• Fida

Tuhannet äidit nostavat perheitään köyhyydestä: Fidan ja paikallisten kirkkokumppanien ansiosta lukuisat naiset Itä-Afrikassa ovat vahvistaneet perheidensä hyvinvointia ja kestäväää muutosta. Äidit ovat avain lasten parempaan tulevaisuuteen.

Vuonna 2024 Burundissa, Etiopiassa, Keniassa, Kongossa (DT), Ugandassa ja Tansaniassa:

- 6 430 naista sai uusia taitoja toimeentulonsa vahvistamiseksi.
- 3 292 perhettä sai säännöllisen toimeentulon.

- 7 177 perheen säästöt karttuivat laina- ja säästöryhmissä.
- 2 386 pienviljelijänaista sai koulutusta yrittäjyydestä ja tuotteidensa markkinoinnista.

Vuonna 2024 Fidan kehitysyhteistyö tavoitti 265 000 ihmistä Afrikassa, Aasiassa ja Lähi-idässä. Yli 91 000 lapsen oikeus koulunkäyntiin vahvistui. Heistä 47 000 oli tyttöjä.

- **FFD**

Naisten yrittäjyyden tukeminen: Food and Forest Development Finland (FFD) tukee Nepalissa naiskalankasvattajien ja metsänhoitajien yrittäjyyttä, erityisesti Chitwanin ja Dangin alueilla. Ulkoministeriön rahoittamassa "Naiset yrittäjyyden puolesta" -hankkeessa (2021–2024) keskitytään naisten aseman vahvistamiseen, kestävien elinkeinojen kehittämiseen ja ilmasto-resilienssiin. 300 kalankasvattajaa ovat laajentaneet tuotantoaan kuivattuun ja maustettuun kalaan, metsänhoitajat taas valmistavat sal-lehdistä lautasia ja tuottavat mausteita. He ovat oppineet sopeutumaan ilmaston riskeihin, kuten tulviin, esimerkiksi viljelemällä eri kalalajeja eri syvyyksissä. Vuonna 2024 FFD:n työ tavoitti suoraan noin 28 600 viljelijää ja vaikutti 150 000 ihmisen elämään – joista noin puolet oli naisia.

- **Diakonissalaitos**

Vaikuttamista poliittisiin prosesseihin: Diakonissalaitoksen kehitysyhteistyöohjelman kumppanijärjestöt osallistuivat vuonna 2024 yli 50 poliittiseen prosessiin saaden aikaan merkittäviä muutoksia lainsäädäntöön ja viranomaiskäytäntöihin. Aikaansaadut muutokset edistävät vaikeimmassa asemassa olevien ihmisten oikeuksien toteutumista kuudessa Itä-Euroopan ja Itä-Afrikan maassa.

Esimerkiksi Kosovossa päivitetty syrjinnän vastainen laki tunnistaa aiempaa paremmin romanivähemmistön kokeman syrjinnän ja vahvistaa viranomaisten valmiuksia torjua sitä. Lakiin sisällytettiin suurin osa ohjelman tukeman romanijärjestön suosituksista.

- **Liana ry**

Paikallisten järjestöjen ja maatalousneuvojen tuella kuivien alueiden pienviljelijät Tansaniassa muuttavat avoimet maissi- ja papupeltonsa monimuotoisiksi metsäpuutarhoiksi, joissa eri aikaan kypsyvät kasvit takaavat monipuolisen ja ympäri vuoden jatkuvan ruokaturvan. Puutarhat tuottavat myös hedelmiä, vihanneksia, karjan rehua, polttopuuta ja puutavaraa. Osa sadosta myydään, ja sillä saadaan tuloja muihin tarpeisiin. Tyypeä sitovat pensasaidat parantavat maaperää ja tuottavat biomassaa katteeksi. Kahdella hankkeella autamme 860 viljelijää – suurin osa naisia – ja heidän perhettään, yli 6000 ihmistä, vahvistamaan ruokaturvaa, omavaraisuutta, biodiversiteettiä ja ilmastokestävyyttä.

- **NMKY**

Suomi on kansainvälinen suunnannäyttävä Nuoret, rauha ja turvallisuus -agendan edistämisessä. NMKY on tukenut Suomen toimintaohjelmien 2021–2024 ja 2025–2028 valmistelua ja toteutusta – myös kehitysyhteistyön keinoin on tehty Suomen tavoitteista totta.

Kenian YMCA vahvisti vaalirauhaa vuonna 2022 huipentuen Nairobissa pidettyyn tapahtumaan, jonka järjestivät Kenian YMCA, Suomen NMKY ja Suomen Nairobien suurlähetystö. Yhteistyö oli katalysaattori, joka vauhditti maan oman toimintaohjelman valmistelua. Gambiassa julkaistiin helmikuussa 2025 maan ensimmäinen Nuoret, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelma. YMCA oli keskeinen toimija vahvistaen nuorten omistajuutta.

Vuonna 2024 yli 7400 nuorta seitsemässä maassa vahvisti rauhantien osaamistaan muuttaen YK:n agendan konkreettiseksi teoksi paikallisissa yhteisöissä. Suomen tuki, kokemusten vaihto ja koulutus ovat olleet tässä avainasemassa.

- **Pelastakaa Lapset**

Pelastakaa Lapset työskentelee Gontougon alueella edistääkseen tasa-arvoisempia ja turvallisempia yhteisöjä tytöille. Länsi-Afrikan Norsunluurannikolla sukupuolten välinen tasa-arvo on kysymys, johon kietoutuu monia vakavia huolenaiheita. Yksi niistä on naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta ja seksuaaliväkivalta.

Tyttöjen oman tietämyksen kasvaminen, kyky suojella itseään ja ilmoittaa hyväksikäyttötapauksista eteenpäin, on tärkeä osa Pelastakaa Lasten lastensuojelutyötä. Countougon kylässä onkin nyt turvallisia tiloja tytöille, joissa 318 tyttöä on voinut luottamuksellisesti keskustella seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvistä kysymyksistä, ilmoittaa kohtaamistaan ongelmista ja saada tukea yhteisön muilta naisilta.

“Turvallisessa tilassa olen oppinut monia asioita, jotka ovat olennaisia elämässäni. Olen oppinut hygieniasta, opintojen tärkeydestä, luottamaan itseeni ja puhumaan julkisesti ilman pelkoa”, Tagadin kylässä tyttöjen turvallisessa tilassa käyvä **A.R.** kertoo ylpeästi.

- **SASK**

Köyhyys vähenee, kun palkat nousevat kohti elämiseen riittävää tasoa: Kohtuullinen ja riittävä palkka on ihmisoikeus, joka toteutuessaan vähentää tehokkaasti köyhyyttä ja eriarvoisuutta. Siksi kehitysyhteistyöllä parannetaan ihmisten toimeentuloa esimerkiksi vaikuttamalla lakisääteisiin minimipalkkoihin sekä palkankorotuksiin työehtosopimusten kautta.

Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASKin kumppaneina toimivat ammattiliitot eri puolilta maailmaa raportoivat vuonna 2024 minimipalkkalakien piirissä olevan 46 miljoonaa työntekijää – 800 000 enemmän kuin edellisenä vuonna. Palkankorotuksia saavutettiin SASKin tuella 11 maassa, usein kaksinumeroisia korotusprosentteja.

- **Siemenpuusäätiö**

Siemenpuu tuki Mosambikin Zambézian maakunnan pienviljelijäliiton hanketta, jossa kehitettiin toimeentuloa yhteisölähtöisemmäksi ja ilmastonmuutokseen sopeutuvaisemmaksi. Luonnon monimuotoisuutta kohennettiin ennallistamalla heikentyneitä mangrove- ja metsäekosysteemejä sekä omaksumalla luontoa kunnioittavia ja suojelevia kulttuurisia käyttäytymismalleja. Pienviljelijöitä koulutettiin monipuolistamaan maankäyttöä ja -viljelyä. Naisten oikeuksia tuettiin mm. laatimalla sukupuolten välistä tasa-arvoa vahvistavia luonnonvarojen hallintasuunnitelmia. Hankkeessa parannettiin suoraan toimintoihin osallistuneiden lähes tuhannen henkilön elinoloja, minkä lisäksi hankkeesta hyötyivät epäsuorasti neljän paikallisyhteisön muut asukkaat.

Zambézian maakunnan pienviljelijäliiton koordinaattori Timóteo José: “Hanke loi yhteisöille vaihtoehtoisen tulonlähteen viljeltyjen kasvien ja paikallisesti valmistettujen puuta säästävien liesien myynnillä. Paikalliset sopeutumissuunnitelmat ovat helpottaneet sopeutumista ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.”

- **Suomen Lähetysseura**

Pienillä summilla on suuri vaikutus: Naisten osuuskunta Etiopian Kaffassa osoittaa, miten suomalaisittain pienillä summilla voi olla valtava merkitys ihmisten elämään.

”Kun aloitimme vuonna 2022, meitä oli 50. Jokainen sai starttirahaksi 5000 Etiopian birriä (noin 33 euroa). Minä päätin ostaa lampaan. Se lisääntyi ja sain tuloja, joiden avulla pystyin ostamaan lehmän. Jotkut perustivat kahviloita. Nyt jokainen naisista on maksanut lainan takaisin”, kertoo ryhmän puhemies Almaz Abamacha.

”Tuotoilla olemme voineet ostaa lapsille koulupuvut ja he pääsevät kouluun. Jos olemme sairaana, meidän ei ole pakko tehdä töitä. Koko yhteisö on hyötynyt tästä.”

- **Vikes**

Maanpakolaisuuteen ajettuja naisjournalisteja tuettiin Keski-Amerikassa: Vuonna 2024 Vikesin tuen ensisijaisena tavoitteena oli turvata alueen kansalaisten oikeutta riippumattomaan tietoon tukemalla laadukasta journalistista työtä vahvistamalla maanpaosta käsin toimivien journalistien sekä kumppanimedioiden kestävyyttä. Costa Ricassa nicaragualaisten maanpakolaistoimittajien verkosto kehitti naisten johtamien medioiden yhteistyötä ja lanseerasi *Women's Media Agenda for Media* -hankkeen, joka tarjoaa kehyksen sukupuolinäkökulman sisällyttämiseksi uutistoimitusten työhön. Hanke on herättänyt alueella laajaa kiinnostusta, ja ensimmäisen gender-toimittajan nimitys vahvisti La Salan uutisointia naisten oikeuksista ja sukupuolten tasa-arvosta.

- **YK-liitto**

YK-liiton kehitysyhteistyöhankkeen tuella perustettiin vuonna 2015 Tansanian kestävän kehityksen kansalaisjärjestöverkosto (Tanzania Sustainable Development Platform, TSDP), joka täyttää nyt 10 vuotta. Tänä aikana se on yhdessä Tansanian YK-liiton kanssa tuottanut kaksi kestävän kehityksen varjoraporttia (2019 ja 2023) YK:lle ja osallisti jälkimmäiseen 2800 organisaatiota maanlaajuisesti. Osana muun muassa näiden raporttien valmistelua TSDP on toimintansa aikana tavoittanut suoraan 50 000 nuorta ja välittänyt heidän mielipiteensä ja näkemyksensä kansallisiin ja kansainvälisiin politiikkaprosesseihin.

- **WWF**

Kaikki ihmiset huomioon ottavaa luonnonsuojelua: Vuonna 2024 työstämme hyötyi yli 36 000 ihmistä, joista lähes 10 000 kuuluu etnisiin vähemmistöihin ja alkuperäiskansoihin. Tavoitimme myös 2 400 nuorta. Yksi keskeinen toimintatapamme on toimeentulon ja ruokaturvan vahvistaminen, sillä kuivuus, ankarat sääolot ja muut ilmastonmuutoksen vaikutukset uhkaavat monen yhteisön päivittäistä selviytymistä ohjelma-alueillamme. Näin on varsinkin köyhillä ja syrjäisillä seuduilla, joissa ihmisten toimeentulo perustuu usein pienimuotoiseen viljelyyn ja lähimetsän antimiin. Tuellamme lähes 6 000 pienviljelijää sai viime vuoden aikana parempia tuloja ja varmemman sadon.

Toinen tärkeä toimintaperiaate on inklusio eli vähemmistöjen erityisten tarpeiden huomioiminen – esimerkiksi sen varmistaminen, että myös liikunta-, näkö- tai kuulovammaisilla on pääsy järjestämiimme koulutuksiin tai vaihtoehtoisten elinkeinojen pariin.

Lisää kehitysyhteistyön tuloksia:

- [Järjestöjen työn tuloksia \(Fingo\)](#)
- [Kehitysyhteistyön tuloksia \(ulkoministeriö\)](#)
- [Kehityspolitiikan tulosraportti 2022 \(ulkoministeriö\)](#)

Lisätiedot:

Ilmari Nalbantoglu | johtaja, vaikuttaminen | 050 317 6693 | ilmari.nalbantoglu@fingo.fi

Anna Hyvärinen | asiantuntija, vaikuttaminen | 050 317 6744 | anna.hyvarinen@fingo.fi

TAULUKKOLIITE

	2023	2024	%- muutos -23-24	€-muutos - 23-24	2025	%- muutos -24-25	€-muutos -24- 25	VM ehdotus 2026	%-muutos - 25-26 (VM ehdotus)	€-muutos -25- 26 (VM ehdotus)	%-muutos -23-26 (VM ehdotus)	€-muutos -23- 26 (VM ehdotus)
UM: "Varsinainen kehitysyhteistyö" Tuki Ukrainalle	710 341 000 €	621 699 000 €	-12 %	-88 642 000 €	532 547 000 €	-22 %	-139 152 000 €	404 739 000 €	-24 %	-127 808 000 €	-43 %	-305 602 000 €
	0 €	57 821 000 €	100 %	57 821 000 €	47 276 000 €	-1 %	-545 000 €	56 869 000 €	20 %	9 593 000 €	100 %	56 869 000 €
"Ukraina"+"varsinainen	710 341 000 €	679 520 000 €	-4 %	-30 821 000 €	579 823 000 €	-22 %	-149 697 000 €	461 608 000 €	-20 %	-118 215 000 €	-35 %	-248 733 000 €
UM: muut momentit	206 216 000 €	231 015 000 €	12 %	24 799 000 €	205 451 000 €	-11 %	-25 564 000 €	206 469 000 €	0 %	1 018 000 €	0 %	253 000 €
Monenkeskinen kehitysyhteistyö	222 911 000 €	203 979 000 €	-8 %	-18 932 000 €	193 463 000 €	-5 %	-10 516 000 €	110 983 000 €	-43 %	-82 480 000 €	-50 %	-111 928 000 €
Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	192 704 000 €	138 639 000 €	-28 %	-54 065 000 €	112 310 000 €	-100 %	-138 639 000 €	82 294 000 €	-27 %	-30 016 000 €	-57 %	-110 410 000 €
Euroopan kehitysrahasto	28 691 000 €	30 655 000 €	7 %	1 964 000 €	22 000 000 €	-28 %	-8 655 000 €	22 000 000 €	0 %	0 €	-23 %	-6 691 000 €
Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	58 311 000 €	56 101 000 €	-4 %	-2 210 000 €	35 962 000 €	-36 %	-20 139 000 €	31 014 000 €	-14 %	-4 948 000 €	-47 %	-27 297 000 €
Humanitaarinen apu	92 000 000 €	83 000 000 €	-10 %	-9 000 000 €	55 000 000 €	-100 %	-83 000 000 €	55 000 000 €	0 %	0 €	-40 %	-37 000 000 €
Kehitysyhteistyön suunnittelu- ja tukitoiminnot	5 695 000 €	5 312 000 €	-7 %	-383 000 €	4 770 000 €	-10 %	-542 000 €	4 148 000 €	-13 %	-622 000 €	-27 %	-1 547 000 €
Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 050 000 €	1 950 000 €	-5 %	-100 000 €	1 600 000 €	-18 %	-350 000 €	1 350 000 €	-16 %	-250 000 €	-34 %	-700 000 €
Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle	87 950 000 €	87 950 000 €	0 %	0 €	98 000 000 €	11 %	10 050 000 €	97 950 000 €	-0,1 %	-50 000 €	11 %	10 000 000 €
Korkotuki-instrumentti	22 900 000 €	21 000 000 €	-8 %	-1 900 000 €	11 000 000 €	-48 %	-10 000 000 €	7 000 000 €	-36 %	-4 000 000 €	-69 %	-15 900 000 €
Ilmastotoimet	216 000 000 €	330 000 000 €	53 %	114 000 000 €	247 000 000 €	-25 %	-83 000 000 €	244 000 000 €	-1 %	-3 000 000 €	13 %	28 000 000 €
Yhteensä kehy-määrärahat	1 177 400 000 €	1 208 900 000 €	3 %	31 500 000 €	1 064 049 000 €	-15 %	-184 851 000 €	958 838 000 €	-10 %	-105 211 000 €	-19 %	-218 562 000 €
BKTL-osuus	0,52 % (ennakko)	0,41 % (arvio)			0,36 % (arvio)			alle 0,32 %				